II gr Teach. Ex 2013

प्रश्न पुस्तिका

कोड / Code : **04**

A

GUJARATI : PAPER-II

पुस्तिका क्रम

पुस्तिका में पृष्ठों की संख्या : 32

पुस्तिका में प्रश्नों की संख्या : 150

समय / Time : $2\frac{1}{2}$ घंटे / Hours	पूर्णांक / Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

1. **Answer all questions.**
2. **All questions carry equal marks.**
3. Only one answer is to be given for each question.
4. If more than one answers are marked, it would be treated as wrong answer.
5. Each question has four alternative responses marked serially as **1, 2, 3, 4**. You have to darken only one circle **or** bubble indicating the correct answer on the Answer Sheet using **BLUE BALL POINT PEN.**
6. **1/3 part of the mark(s) of each question will be deducted for each wrong answer.** (A wrong answer means an incorrect answer **or** more than one answers for any question. Leaving all the relevant circles **or** bubbles of any question blank will not be considered as wrong answer.)
7. The candidate should ensure that Series Code of the Question Paper Booklet and Answer Sheet must be same after opening the envelopes. In case they are different, a candidate must obtain another question paper of the same series. Candidate himself shall be responsible for ensuring this.
8. Mobile Phone or any other electronic gadget in the examination hall is strictly prohibited. A candidate found with any of such objectionable material with him/her will be strictly dealt as per rules.
9. Please correctly fill your Roll Number in O.M.R. Sheet. 5 marks will be deducted for filling wrong or incomplete Roll Number.

Warning : If a candidate is found copying or if any unauthorised material is found in his/her possession, F.I.R. would be lodged against him/her in the Police Station and he/she would liable to be prosecuted under Section 3 of the R.P.E. (Prevention of Unfairmeans) Act, 1992. Commission may also debar him/her permanently from all future examinations of the Commission.

निर्देश

1. सभी प्रश्नों के उत्तर दीजिए ।
2. सभी प्रश्नों के अंक समान हैं ।
3. प्रत्येक प्रश्न का केवल एक ही उत्तर दीजिए।
4. एक से अधिक उत्तर देने की दशा में प्रश्न के उत्तर को गलत माना जाएगा ।
5. प्रत्येक प्रश्न के चार वैकल्पिक उत्तर दिये गये हैं, जिन्हें क्रमशः 1, 2, 3, 4 अंकित किया गया हैं। अभ्यर्थी को सही उत्तर निर्दिष्ट करते हुए उनमें से केवल एक गोले अथवा बबल को उत्तर-पत्रक पर नीले बॉल प्वाइंट पेन से गहरा करना है ।
6. प्रत्येक गलत उत्तर के लिए प्रश्न अंक का 1/3 भाग काटा जायेगा। गलत उत्तर से तात्पर्य अशुद्ध उत्तर अथवा किसी भी प्रश्न के एक से अधिक उत्तर से है । किसी भी प्रश्न से संबंधित गोले या बबल को खाली छोड़ना गलत उत्तर नहीं माना जायेगा।
7. प्रश्न-पत्र पुस्तिका एवं उत्तर पत्रक के लिफाफे की सील खोलने पर परीक्षार्थी यह सुनिश्चित कर लें कि उसके प्रश्न-पत्र पुस्तिका पर वही सीरीज अंकित है जो उत्तर पत्रक पर अंकित है। इसमें कोई भिन्नता हो तो वीक्षक से प्रश्न-पत्र की ही सीरीज वाला दूसरा प्रश्न-पत्र का लिफाफा प्राप्त कर लें। ऐसा न करने पर जिम्मेदारी अभ्यर्थी की होगी।
8. मोबाईल फोन अथवा इलेक्ट्रोनिक यंत्र का परीक्षा हॉल में प्रयोग पूर्णतया वर्जित हैं। यदि किसी अभ्यर्थी के पास ऐसी कोई वर्जित सामग्री मिलती है तो उसके विरुद्ध आयोग द्वारा नियमानुसार कार्यवाही की जायेगी।
9. कृपया अपना रोल नम्बर ओ.एम.आर. पत्रक पर सावधानी पूर्वक सही भरें । गलत अथवा अपूर्ण रोल नम्बर भरने पर 5 अंक कुल प्राप्तांको में से अनिवार्य रूप से काटे जाएंगे।

चेतावनी : अगर कोई अभ्यर्थी नकल करते पकड़ा जाता है या उसके पास से कोई अनधिकृत सामग्री पाई जाती है, उस अभ्यर्थी के विरुद्ध पुलिस में प्राथमिकी दर्ज कराई जायेगी और आर. पी. ई. (अनुचित साधनों की रोकथाम) अधिनियम, 1992 के नियम 3 के तहत कार्यवाही की जायेगी। साथ ही आयोग ऐसे अभ्यर्थी को भविष्य में होने वाली आयोग की समस्त परीक्षाओं से विवर्जित कर सकता है।

www.rsnotes.com

1 આ પાણીકળા આગળ મારું <u>મસ્તક</u> નમે છે. (રેખાંકિત સંજ્ઞાપ્રકાર ઓળખાવો)

(1) વ્યક્તિવાચક (2) જાતિવાચક

(3) દ્રવ્યવાચક (4) સમૂહવાચક

2 આપેલ (રેખાંકિત) વિશેષણનો પ્રકાર ઓળખાવો.

નોટ ને સિક્કા નાખ નદીમાં, <u>ધુળિયે</u> મારગ ચાલ.

(1) પરિમાણવાચક (2) સંખ્યાવાચક

(3) સાર્વનામિક (4) ગુણવાચક

3 એકવચનમાં વપરાતી સંજ્ઞા ઓળખાવો.

(1) ઘઉં (2) ચોખા

(3) વાલ (4) વ્હાલ

4 કયા શબ્દનું લિંગ પરિવર્તન શક્ય નથી ?

(1) પગ (2) નાગ

(3) નવલ (4) સુત

5 સાચી જોડણીનો વિકલ્પ જણાવો.

(1) રેલ્વે-મિલ્કત (2) પરિસ્થિતિ-પરીક્ષા

(3) આજીવીકા-અવશેસ (4) વિનય-વીનતિ

www.rsnotes.com

6 ભાવે વાક્ય ઓળખાવો.

(1) કુંવર રડી પડી.
(2) કુંવર પડે છે.
(3) કુંવર રડી પડશે.
(4) કુંવરથી રડી પડાયું.

7 કર્મણિ વાક્ય ઓળખાવો.

(1) દાદાજી વાર્તા વંચાવે છે.
(2) દાદાજી વાર્તા વંચાવશે.
(3) દાદાજીથી વાર્તા વંચાય છે.
(4) પૌત્ર દાદાજી પાસે વાર્તા વંચાવે છે.

8 રાજેશ ચિત્ર દોરે છે - વાક્યનું પુનઃ પ્રેરક વાક્ય ઓળખો.

(1) રાજેશ ચિત્ર દોરતો હતો.
(2) રાજેશ ચિત્ર દોરાવે છે.
(3) રાજેશ ચિત્ર દોરાવશે.
(4) રાજેશ રઘુ પાસે ચિત્ર દોરાવડાવે છે.

9 વાક્યમાં સહાયકારી ક્રિયાપદનું કાર્ય -

(1) મુખ્ય વાક્યનો અર્થ પૂર્ણ કરવાનું
(2) મુખ્ય ક્રિયાપદનો અર્થ પૂર્ણ કરવાનું
(3) કર્તાની વિશિષ્ટ અવસ્થા દર્શાવવાનું
(4) કાળ, અર્થ અને વિશિષ્ટ અવસ્થા દર્શાવવાનું

10 સાચી રીતે થયેલો સંધિ-વિગ્રહ દર્શાવો - મન્વન્તર

(1) મન્વ + અન્તર
(2) મનૂ + અંતર
(3) મન્વં + તર
(4) મનુ + અન્તર

www.rsnotes.com

11 મધ્યમપદલોપી સમાસ ઓળખાવો.

(1) વરાળયંત્ર (2) માથાબૂડ

(3) આશાભર્યું (4) ભક્તિમય

12 વનની શોભા - શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ આપો.

(1) વનશોભા (2) વન-શી

(3) વૃંદાવન (4) વનશ્રી

13 અર્થની દૃષ્ટિએ જુદો શબ્દ ઓળખાવો.

(1) નદી (2) ધુનિ

(3) તરંગિણી (4) સવિતા

14 તળપદા અને શિષ્ટ શબ્દનું સાચું જોડકું ઓળખો.

(1) ઊચરવું - છટકવું (2) ઊંચરવું - ઊંચકવું

(3) ઊચરવું - કહેવું (4) ઊચરવું - ઉવેખવું

15 ક્રિયાવિશેષણ ક્યારેક રીત દર્શાવે છે તો ક્યારેક ________ પણ દર્શાવે છે.

(1) સમય (2) કર્તા-કર્મ

(3) સ્થાન (4) સમય - સ્થાન

www.rsnotes.com

16 વિરુદ્ધાર્થી શબ્દનું સાચું જોડકું જણાવો.

(1) આગેકૂચ × પીછેહઠ (2) કોમળ × નાજુક

(3) અનુકૂળ × સાનુકૂળ (4) માન્ય × માનેલ

17 રેખાંકિત કૃદંતનો પ્રકાર જણાવો.

બાળક <u>દોડીને</u> માની પાસે ગયું.

(1) સંબંધક કૃદંત (2) વર્તમાન કૃદંત

(3) ભૂતકૃદંત (4) વિધ્યર્થ કૃદંત

18 પર પ્રત્યયવાળો શબ્દ ઓળખાવો.

(1) કૃતિ (2) પ્રયોગ

(3) સહમંત્રી (4) સદાચાર

19 'બાંધી લીલી તરણાં-ઝૂલ, ઝૂલતાં લેટ્યાં ફૂલેફૂલ' - છંદ ઓળખાવો.

(1) દોહરો (2) ચોપાઈ

(3) હરિગીત (4) સવૈયા

20 વ્યતિરેક અલંકાર ઓળખાવો.

(1) 'વરસે ઘડીક વ્યોમ વાદળી રે લોલ, માડીનો મેઘ બારે માસ રે'

(2) 'હૈડું જાણે હિમાલય'

(3) વદન સુધાકરને રહું નિહાળી

(4) જુમો ગાંડાની પેઠે ગાડી સામે દોડતો રહ્યો.

www.rsnotes.com

21 અર્થની દૃષ્ટિએ જુદો પડતો રૂઢિપ્રયોગ ઓળખાવો.

(1) કાન મરડવા (2) કાન માંડવા

(3) કાન દેવાં (4) કાન ઊંચા કરવા

22 અર્થની દૃષ્ટિએ જુદી પડતી કહેવત જણાવો.

(1) ઝાઝાં હાથ રળિયામણા (2) ઝાઝી કીડીઓ સાપને તાણે

(3) ઝાઝાં મળ્યાં ને ખાવા ટળ્યાં (4) બે હાથ વગર તાળી ન પડે

23 સંયોજકવાળું વાક્ય ઓળખાવો.

(1) ‘‘માડી ! સાચવજે’’ એટલું કહીને, એની મા ઘર તરફ પાછી ફરી.

(2) મારા બાપનો બાપ પણ દરિયામાં જ મર્યો.

(3) ‘‘લ્યો રામ ! રામ ! સાંજે ફરવા આવશો કે ?’’

(4) પણ દરિયાનું તોફાન સાંભળે છે ?

www.rsnotes.com

24 આપેલ શબ્દમાંથી અવ્યય ઓળખાવો.

(1) અનંત (2) અસીમ

(3) આપ (4) આમ

25 સર્વનામનો પ્રકાર કયો નથી ?

(1) સાપેક્ષ (2) પુરુષવાચક

(3) પ્રશ્નવાચક (4) ગુણવાચક

26 સંજ્ઞા ઓળખાવો.

(1) ઝબક (2) ઝબકારો

(3) ઝાંખું (4) નિષ્ણાત

27 અહીં આવ્યા બાદ મને બહુ અણગમો રહેતો. (રેખાંકિત સંજ્ઞાનો પ્રકાર ઓળખાવો.)

(1) વ્યક્તિવાચક (2) જાતિવાચક

(3) ભાવવાચક (4) દ્રવ્યવાચક

28 આપેલ (રેખાંકિત) વિશેષણનો પ્રકાર ઓળખાવો.

ઉપરવાળી બેંક બેઠી છે આપણી માલંમાલ.

(1) પરિમાણવાચક (2) સંખ્યાવાચક

(3) આશરેવાચી (4) ગુણવાચક

29 હંમેશાં બહુવચનમાં વપરાતી સંજ્ઞા ઓળખાવો.

(1) પાણી (2) ઘાસ

(3) સમાચાર (4) ગુસ્સો

30 લિંગ પરિવર્તનનું કયું જોડકું ખોટું છે ?

(1) પ્રિયતમ - પ્રિયતમા (2) પટેલ - પટેલી

(3) રાજા - રાણી (4) બાલક - બાલિકા

www.rsnotes.com

31 સાચી જોડણીનો વિકલ્પ જણાવો.

(1) રિદ્ધિ - સીદ્ધિ (2) સ્વાભાવિક - સાહજિક

(3) પ્રીતી - ભીતી (4) શૃંગાર - સણગાર

32 ભાવે વાક્ય ઓળખાવો.

(1) દાદાજી ઝડપથી ચાલે છે. (2) દાદાજીથી ઝડપથી ચલાય છે.

(3) દાદાજી ઝડપથી ચાલતા નથી. (4) દાદાજી ઝડપથી ચાલશે નહિ.

33 કર્મણિ વાક્ય ઓળખાવો.

(1) શરદી થઈ હોય તો દહીં ન ખવાય.

(2) શરદી થઈ હોય તો દહીં ન ખાઈશ.

(3) શરદી થઈ હોય તો દહીં ના ખા.

(4) શરદી થઈ હોય તો દહીં ખાતો નહીં.

34 શિક્ષક વાર્તા કહે છે - વાક્યનું પુનઃ પ્રેરક વાક્ય ઓળખાવો.

(1) શિક્ષક વાર્તા કહેશે. (2) શિક્ષકથી વાર્તા કહેવાય છે.

(3) શિક્ષક વાર્તા કહાવે છે. (4) શિક્ષક વાર્તા કહેવડાવે છે.

35 સાચી રીતે થયેલો સંધિ - વિગ્રહ દર્શાવો - રમેશ

(1) રમ્ + ઈશ (2) રામ + ઈશ

(3) રમે + ઈશ (4) રમા + ઈશ

www.rsnotes.com

36 મધ્યમપદલોપી સમાસ ઓળખાવો.

(1) કાંડાઘડિયાળ (2) શાંતિકર

(3) સ્નેહભર્યું (4) ભક્તિલીન

37 સામાના મનને જાણનાર - શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ આપો.

(1) અંતર્ગુહા (2) અંતર્ગત

(3) અંતર્ગામી (4) અંતર્યામી

38 વિરુદ્ધાર્થી શબ્દનું સાચું જોડકું જણાવો.

(1) ઊર્ધ્વગામી × અધોગામી (2) ઝંખના × ઇચ્છા

(3) પુરોગામી × ઉર્ધ્વગામી (4) નિકાસ × નિકાલ

39 અર્થની દૃષ્ટિએ જુદો શબ્દ ઓળખાવો.

(1) પ્રજ્ઞા (2) મતિ

(3) મેધા (4) મેઘા

40 તળપદા અને શિષ્ટ શબ્દનું સાચું જોડકું ઓળખાવો.

(1) પેઠે - પેટે (2) પેઠે - જેવા

(3) પેઠે - જેમ (4) પેઠે - પેઢે

www.rsnotes.com

41 ક્રિયાવિશેષણ માટે ઉચિત નથી.

(1) ક્રિયાપદના અર્થમાં વધારો કરે (2) ક્રિયાનો સમય - સ્થાન બતાવે

(3) ક્રિયાની રીત બતાવે (4) વિશેષણના અર્થમાં વધારો કરે

42 રેખાંકિત કૃદંતનો પ્રકાર જણાવો.

બાળક દોડવા માટે માને પૂછતું હતું.

(1) હેત્વર્થ કૃદંત (2) વર્તમાન કૃદંત

(3) સંબંધક ભૂતકૃદંત (4) ભવિષ્ય કૃદંત

43 નિપાતવાળું વાક્ય દર્શાવો.

(1) મારેય તમારી સાથે આવવું છે.

(2) પણ મારે તમારી સાથે આવવું છે.

(3) તમે કહો તો મારે તમારી સાથે આવવું છે.

(4) તમે હા કહો પછી હું તમારી સાથે આવું છું.

www.rsnotes.com

44 પર પ્રત્યયવાળો શબ્દ ઓળખાવો.

(1) પાલક (2) વિયોગ

(3) અમૃત (4) પરદેશ

45 શિખરિણી છંદ ઓળખાવો.

(1) 'લડો પાપો સામે, વિમળ દિલના ગુપ્ત બળથી'

(2) 'ધમાલ ન કરો જરાય નહિ નેન ભીના થશો'

(3) 'દીઠા હેતે, સ્મૃતિપડ બધા ઉકલ્યા આપ રૂડા'

(4) 'પાસે જેવી, ચરતી હતી આ ગાય તેવો જ હું છું'

46 સમાન અર્થવાળી કહેવત કઈ નથી ?

(1) ભેંસ આગળ ભાગવત

(2) ઉજ્જડ ખેડે બાજે ઢોલ

(3) આંધળાની સામે આરસી

(4) સુથારનું મન બાવળિયે

47 પૂર્વ પ્રત્યયવાળો શબ્દ ઓળખાવો.

(1) કુદરતી

(2) કુકર્મ

(3) સુરજીત

(4) કુલદીપ

48 પુરુષવાચક સર્વનામનો પ્રકાર -

(1) સ્વવાચક

(2) સાપેક્ષ

(3) દર્શક

(4) અનિશ્ચિતતા વાચક

49 નપુંસકલિંગ દર્શાવો.

(1) પ્રકાર

(2) પ્રકરણ

(3) પ્રસિદ્ધિ

(4) પ્રમોદ

50 પ્રેરક વાક્ય ઓળખાવો.

(1) દાદીમા 'રામાયણ' સંભળાવે છે.

(2) દાદીમાને 'રામાયણ' સંભળાય છે.

(3) દાદીમાથી 'રામાયણ' સંભળાય છે.

(4) દાદીમાએ 'રામાયણ' સાંભળ્યું.

www.rsnotes.com

51 ક્રિયાપદનું સાચું જોડકું ઓળખાવો.

(1) ચીરવું - ફાડવું
(2) ચીરવું - ફૂટવું
(3) ચીરવું - તૂટવું
(4) ચીરવું - તરડાવું

52 'ક્ષય'નો વિરોધી શબ્દ આપો.

(1) અક્ષય
(2) વૃદ્ધિ
(3) ક્ષતિ
(4) નાશ

53 શિષ્ટરૂપ જણાવો 'પાંતી'

(1) હાર
(2) પ્રાંત
(3) પોથી
(4) પોંચી

54 વાક્યમાં નિપાત પ્રયોજાતા તેના ________ ફરક પડે છે.

(1) મહત્ત્વમાં
(2) કાર્યમાં
(3) શબ્દમાં
(4) અર્થમાં

55 પર પ્રત્યય ન હોય તેવો શબ્દ -

(1) વહીવટદાર
(2) ખાનાર
(3) સીવણ
(4) અમૃત

www.rsnotes.com

56 આંસુડે વાવે છે અમરવેલ – રેખાંકિત પદની વિભક્તિ ઓળખાવો.

(1) કર્તા
(2) કર્મ
(3) કરણ
(4) અધિકરણ

57 'ઈન્દ્રપ્રસ્થજનો આજે વિચાર કરતા હતા.' (છંદ ઓળખાવો)

(1) મંદાક્રાન્તા
(2) અનુષ્ટુપ
(3) મનહર
(4) ચોપાઈ

58 હરિગીત છંદનું ઉદાહરણ દર્શાવો.

(1) સાંભળી શિયાળ બોલ્યું, દાખે દલપતરામ

(2) ઊંડા અંધારેથી પ્રભુ પરમ તેજે તું લઈ જા

(3) જ્યાં - જ્યાં નજર મારી ઠરે યાદી ભરી ત્યાં આપની

(4) દીપકના બે દીકરા, કાજલ ને અજવાશ

59 અલંકાર ઓળખાવો.

ધરણી ધ્રૂજાવતા બે પગ સ્તંભની માફક કમરના મથાળા ઉપર ઉપલા શરીરને ધારી રહ્યા હતા.

(1) ઉપમા
(2) ઉત્પ્રેક્ષા
(3) રૂપક
(4) સજીવારોપણ

60 નીચેનામાંથી કયો રૂઢિપ્રયોગ નથી ?

(1) મોં કાળું થવું
(2) મોં સંતાડવું
(3) મોં સુંદર હોવું
(4) મોં પડી જવું

www.rsnotes.com

61 સમાન અર્થ ધરાવતા રૂઢિપ્રયોગ ઓળખાવો.

1 શિંગડા માંડવાં
2 શિંગડાં મેળવવાં
3 શિંગડે લેવું
4 શિંગડાં ઊગવાં

(1) 1, 2
(2) 2, 3
(3) 1, 3
(4) 1, 4

62 સમાન અર્થ ધરાવતી કહેવત ઓળખાવો.

1 આપ મૂઆ વિના સ્વર્ગે ન જવાય
2 પૂછતા પંડિત થવાય
3 પારકી આશ સદા નિરાશ
4 પ્રાણ અને પ્રકૃતિ સાથે જાય

(1) 1, 2
(2) 2, 3
(3) 1, 3
(4) 2, 4

63 સંયોજકવાળું વાક્ય દર્શાવો.

(1) કોઈ વળી હક કરીને ઠપકો પણ આપે.
(2) કોઈનું મરણ થયું હોય તો સ્મશાનમાં પણ આવે.
(3) એ કાળે તાંબાં પિત્તળનાં વાસણો જ વપરાતાં.
(4) કેટલું મોડું કર્યું તમે અલીભાઈ, આ વખતે ?

64 કાજે, વિશે, તરફ, માફક __________ છે.

(1) નામયોગી
(2) પ્રત્યય
(3) સંયોજક
(4) અવ્યયી

www.rsnotes.com

65 અયોગ્ય જોડકું ઓળખાવો.

(1) ગરીબ - ગરીબી
(2) લાલ - લાલી
(3) પહોળું - પહોળાઈ
(4) પાપ - પાપી

66 રેખાંકિત ક્રિયાવિશેષણ ઓળખાવો, - રેતી ખુબ તપી ગઈ હશે.

(1) માત્રાસૂચક
(2) રીતવાચક
(3) સંભાવનાવાચક
(4) સમયસૂચક

67 યોગ્ય વિરામચિહ્નો મૂકેલું વાક્ય જણાવો.

(1) માડી, સાચવજે !
(2) ''લ્યો, રામ ! રામ ! સાંજે ફરવા આવશો કે ?''
(3) શું નિર્ભયતાથી જ ચારિત્ર ઘડાતું હશે ?
(4) ''કેમ દોસ્ત ઓળખાણ પડે છે.''

68 સંકુલ વાક્ય ઓળખાવો.

(1) એને વહેમ પડ્યો કે આ બકરી નથી.
(2) આપ વડીલ છો પણ આ બાબતે હું લાચાર છું.
(3) લોકોના વર્તનથી તે અવાક્ બનીને જોઈ રહ્યો.
(4) જેમ રજા મળે તેમ અભ્યાસ શરૂ કરી દેવો.

69 ખોટો વિકલ્પ દર્શાવો.

(1) પુનઃકથન = પુર્ન + કથન
(2) અધોગતિ = અધસ્ + ગતિ
(3) નિસ્તેજ = નિસ્ + તેજ
(4) રામેશ્વર = રામ + ઈશ્વર

www.rsnotes.com